

Nr. 2(6)

BAZŪVE

Latvijas Neredzīgo bibliotēkas avīzīte
par notikumiem bibliotēkas dzīvē

2012. gada 6. februāris

ARĪ MINIBUSI DRAUDZĪGI INVALĪDIEM

Gunta Bite

Braila raksta nodaļas vadītāja

Nesen Braila raksta nodaļā atskanēja telefona zvans. Zvanītājs bija mūsu bibliotēkas lasītājs Kristaps, kurš paziņoja iepriecinošu ziņu. Sākot ar 2012. gada 1. janvāri, „Rīgas satiksme” I un II grupas invalīdiem braukšanu bez maksas nodrošina ne tikai sabiedriskajos autobusos, bet arī mikroautobusus jeb minibusus. (Atgādinām, ka „Rīgas satiksme” minibusi ir

visi mikroautobusi, kuru numuri sākas ar 200.) Sazinājāties ar „Rīgas satiksme” Informācijas centra vadītāju Lieni Rumpani, kura apliecināja, ka „personas, kurām noteikta I vai II invaliditātes grupa, personas līdz 18 gadu vecumam ar invaliditāti un persona, kas pavada personu, kurai noteikta I invaliditātes grupa vai personu līdz 18 gadu vecumam ar invaliditāti minibusus var izmantot bez maksas. Minibusa vadītājam jāuzrāda derīga invalīda apliecība, vadītājam jāizsniedz nulles biļete.”

BIBLIOTĒKAS ZIŅAS

AR MĪLESTĪBU PRET VALODU

Sarmīte Gromska

Braila raksta nodaļas redaktore

Cilvēka dzīvē valodai ir lielāka vērtība, nekā par to ikdienā aizdomājamies. Valoda ir skaista, unikāla dāvana, kas cilvēkiem dota, lai varētu izziņāt sevi un pasauli. Tā ir liela bagātība, ko jāmīl, jāsaudzē, jākopj un jāizmanto lietderīgi. Ar valodu iespējams mainīt pasauli, padarot to labāku. Šobrīd studēju maģistratūrā Baltu filoloģiju un uzzinu ko jaunu un aizraujošu gan par valodu vispār, gan par savu dzimto valodu,

kas atspoguļo tautas kopējo mentalitāti. Man ir dota iespēja dalīties savās zināšanās arī ar Jums, jo 21. februārī plkst. 15:00 bibliotēkas lasītavā notiks Starptautiskajai dzimtās valodas dienai veltīts pasākums, kurā būs pievērsta uzmanība tieši latviešu valodas savdabībai un skaistumam. Sanākušajiem būs iespēja ielūkoties vienā no interesantākajām valodniecības jomām, kas pēta valodas un tautas attiecības. Stāstījuma pamatā tiks izmantots latviešu valodnieka Ernesta Bleses veiktais pētījums par latviešu valodas saistību ar

latviešu tautas garu. Valodnieks ir secinājis, ka latviešu valoda ir iekšējā dziļākā latviešu gara ārējā izpausme latviskās skaņās, vārdu formās, teikumu uzbūvē un it īpaši vārdu krājumā, kas liecina par tautas dzīvi un raksturu. Jums būs iespēja arī uzzināt par dažādu jēdzienu izcelsmi latviešu valodā, piemēram, kā radušies jē-

dzieni, kas raksturo cilvēka personību un attiecības ar citiem, dažādi intelektuālie jēdzieni, reliģiskie jēdzieni u.c. Noslēgumā tiks piedāvāti daži praktiski uzdevumi, kuros varēsiet iesaistīties un pārbaudīt savas zināšanas par latviešu valodas bagātību.

Laipni aicināts ikviens!

IZAICINI GRIBASSPĒKU!

Dina Kāgane-Kovaļova
sarunā ar skolotāju Vladimiru Priedi

Gada nogalē tika pasniegti «Latvijas Lepnums 2011» apbalvojumi. Nominācijā «Skolotājs» sveica Strazdumuižas internātvīdusskolas sporta skolotāju Vladimiru Priedi par nesavtīgu darbu ārpus darba laika, trenējot savus audzēkņus sacensībām. Tā vietā, lai lepotos ar saņemto apbalvojumu, Vladimirs lepojas ar savu audzēkņu sasniegumiem — Edgars Kļaviņš izpildīja A normatīvu Londonas parolimpiskajām spēlēm. Tomēr apstiprinājumu dalībai tajās vēl jāgaida.

Tikšanās laikā runājam par 18 gadus ilgo darba pieredzi neredzīgo skolā, par iespēju dažādot savu dzīvi ar fizisku aktivitāti un tikai nedaudz pieskaramies Vladimira izjūtām, saņemot apbalvojumu: «Es daru tik, cik jūtu par nepieciešamu. Vērtēšanu atstāsim citu ziņā. Jebkurš skolotājs, kurš savā audzēknī saskata perspektīvu, palīdzēs viņam attīstīties, pat ja tas prasītu vairāk laika nekā darba līgumā noteikts. Un šajā ziņā apbalvojumu ir pelnījuši daudzi mūsu skolas skolotāji.»

Skolotāja darbā nepieciešama individuāla pieeja un godīga attieksme gan pret sevi, gan audzēkņiem. Katrs bērns ir tik atšķirīgs, ka dažreiz piemērotākās mācību metodes atrašanai nākas krietni palauzīt galvu. Vladimirs atzīst: skolēni

alkst pēc novērtējuma, tāpēc katram ir svarīgi izvirzīt sev tuvāko sasniedzamo mērķi, pretējā gadījumā zūd motivācija darboties. Tieši skola daudziem neredzīgiem bērniem ir vienīgā vieta, kur izmēģināt slēpot, peldēt, braukt uz skrituļslidām vai ar tandēmriteni. Sporta skolotājam ir ko turēt! Kamēr ar katru neredzīgo bērnu noskrien ieskaitē paredzētos 1500 metrus, kopā sanāk vairāki kilometri.

Mazajiem «burkšķētājiem», kas nemaz negrib kustēt, skolotājs atgādina, ka sportu nevar uztvert tikai kategorijās «Ātrāk, tālāk, augstāk...». Sports ir arī veids, kā izkrāsot savu ikdienu un trenēt gribasspēku. «Reizēm varbūt esmu skarbs, bet no sirds vēlu šiem bērniem labu. Tik žēl ir redzēt, ja mūsu bijušie audzēkņi neiztur dzīves skolu, nenotic saviem spēkiem, neatrod nodarbošanos un padodas. Ja bērns jau skolā atsakās izaicināt savus spēkus, tad visdrīzāk, uzsākot pieauguša cilvēka dzīvi, viņš izrādīs vēl jo mazāku aktivitāti,» pārdomās dalās skolotājs.

Savukārt pieaugušajiem der atcerēties, ka, nodarbojoties ar fiziskām aktivitātēm, bagātinām arī savas garīgās spējas. Pētījumos pierādīts — fiziska treniņa laikā smadzenēs pastiprināti izdalās endorfīns jeb «labsajūtas hormons», kas uzlabo garstāvokli, bet, palielinoties muskuļu aktivitātei, pa asinsvadiem tiek sūknēts vairāk asiņu, tādēļ uzlabojas skābekļa piegāde smadzenēm.

Kaut arī visi neesam nolikti uz vienas starta līnijas un dzīvē ejam ar atšķirīgu pieredzes bagāžu, tomēr mums katram

jāmācās gan pārvarēt bailes un spriedzi, gan izaicināt savu gribasspēku.

Novēlam Vladimiram izturību!

IEPIRKTĀS KLAUSĀMGRĀMATAS

Viktorija Stivriška

KAN vadītāja

Pateicoties AS «Latvijas Valsts meži» dāvinājumam aizvadītais gads mūsu bibliotēkas krājumā ienesa daudz jaunu un interesantu klausāmgrāmatu. Februāri, kas tiek dēvēts arī par «sveču mēnesi», aicinām izdzīvot dzejā, mūzikā un filozofiskās pasakās.

Izdevniecība «Upe» lasītāju vērtējumam nodod Aleksandra Čaka dzejas disku «Domās par tevi». Dzirdēsiet gan dzeju Viļa Daudziņa izpildījumā, gan dziesmas ar Čaka vārdiem: tās izpildīs Artis Rožnieks, Artūrs Skrastiņš, Uldis Stabulnieks un citi tautā pazīstami mākslinieki. Diskam pievienoto dzejas grāmatiņu varēsiet lasīt paši. Dzejoļa «Liepas satumst. Lapās aplūst vēji...» lappusītē jūs sveicinās izdevēja mīļu roku ielikta izkaltēta liepas lapa — atgādinājums par vasaru.

Izdevniecība «Upe» piedāvā arī Jāņa Petera dzejas izlasi, ko lasa gan pats dzejnieks, gan aktieri: Lilīta Ozoliņa, Imants Skrastiņš un Uldis Pūcītis.

Raimonda Paula mūzika un Jāņa Petera vārdi ir kļuvuši par neatņemamu sastāvdaļu daudzām latviešu kinofilmām un teātra izrādēm. Šajā diskā jums dziedās Viktors Lapčenoks, Mirdza Zīvere, Margarita Vilcāne un citi iemīļoti mākslinieki. Kopējā noskaņa ir smeldzīga, bet gaiša.

Izdevniecībā «Apostrofs» izdota Knuta Skujenieka dzejas izlase «Iesien baltā lakatiņā», ko lasa Juris Strenga un dzej-

nieks pats.

Guntis Berelis, aprakstot dzejnieka portretu, atzīmē: Knutam Skujeniekam nācās vissāpīgāk izbaudīt, ko tas nozīmē — būt pravietim Padomju Latvijā. 1962. gadā jauno dzejnieku apcietināja, apsūdzēja «pretpadomju aģitācijā» un notiesāja uz septiņiem gadiem lēģerī. Šajā izlasē iepazīsiet gan dzejnieka ironisko un vispārcilvēcisko dzīves skatījumu, gan mīlestībai veltīto dzeju.

Vizmas Belševicas dzejas un balss pasaulē jūs varat ienākt klausoties dzejas disku «Meln-sarkans-zelts». Dzejoļus lasa arī aktrises Dina Kuple un Elita Kļaviņa. Laikabiedrs Knuts Skujenieks teicis, ka dzejnieces apbrīnojamā latviešu valoda radusies neatlaidīgā darbā un dziļā dzīves izpratnē.

Kārļa Skalbes «Ziemas pasakas» lasa Nīnuce Leimane un Rūdolfs Plēpis. Krājumu veido deviņas pasakas: «Pasaka par vērdu», «Mūžīgais students un viņa pasaka», «Meža balodītis», «Jūras vārava», «Bendes meitiņa», «Ķēniņa dēla trīs dārgumi», «Pelnušķīte», «Milzis» un, protams, pazīstamākā no visām — «Kaķīša dzirnavas». Tās tapušas ieslodzījuma laikā, kad rakstnieks izcieta piespriesto sodu par publikācijām viņa vadītajā žurnālā «Kāvi» (1906. g.). Vēstulē no cietuma Skalbe savai sievai rakstīja: «Visa dienas dzīvība pastāv no niekiem, kuriem tiek piedota notikuma vērtība. Tā šodien krita sniegs. Bet priekš manis tas bij` liels notikums, kas piepildīja gandrīz visu dienu.» Arī pasaku varoņi mācās laimi saskatīt mazajā, bet brīnumu — ikdienišķajā.

Zane Rižija

Pietuka Krustiņa krustmāte

„Parakstītā dienā un stundā bij visa komiteja kopā. Rakstu vedējs izskaidroja priekšnieka uzdevumā komitejas nolūku un darba pienākumu šiem vārdiem: „Iekam cienīga komiteja uzņem savu grūto darbu, iekam viņa sāk cīnīties vaiga sviedros ar tumsības spēkiem baltā gaismas karoga omulīgā pajumtā, iekam tā savus zaļos darba spēkus noliek godam un ar lielsirdīgu sevis aizliegšanos uz vispārīgā cilvēcības labklāšanas altāra rāgiem, tad also lai ir atļauts pieminēt no cienīga priekšnieka puses kādu vārdu par to, kāds cēlonis īsti aicinājis šo komiteju pie gaismas un dzīvības. Slātavai un Čangalienai, šām divām māsām un ievērojamām tēvijas zeltenēm, tuvojas kāzu diena, tādēļ mums, viņas bāleļiņiem, klājas tām šo dienu no savas puses pušķot un darīt jauku. Godājamai komitejai nebūs vairs nezināma tā lielā diena, kura mums tuvojas un no kuras sāksies vismazāk pašai Slātavai un Čangalienai jauns laikmets jeb epoha abu šo valšķu garīgās sadzīves un attīstības stāvokļa vēsturē. Neatradīsies neviens tāds svešinieks starp abu ideālīgo jaunavu piederīgiem, kurš vēl nezinātu, uz ko viņam jāsatās, lai nebūtu par kaunu viņām, kuru starotie vaiņagi vizuļos drīz pār tēvijas kalniem,

tautas dēlus kairinādami, un kuru kāzu dziesmas skanēs no tēvijas austruma līdz viņa rietuma piekrastēm, kuras dauza mūžīgi mūžam, bet veltīgi niknas jūras bangas — skanēs kāzu dziesmas, modinādamas vēl gara miegā snaudošus tautiešus uz garīgu dzīvību. Neatradīsies neviens Slātavas un Čangalienas dēls, kas nezinātu, ka tiek sagatavota šo valšķu saimniekiem tāda goda maltīte, kāda nav nedz redzēta, nedz dzirdēta. [...] Es turu par svētu pienākumu jautāt to, ko gan pats neceru un nedomāju, bet kas ir formas dēļ vajadzīgs kā zvērstības vietā: vai šē mūsu starpā, kas esam abu valšķu intelijence jeb zieds, izredzēts uz to, ka viņam būs pieminētā goda dienā nest un rādīt pasaulei garīgus, saldus un apbrīnojamus augļus, — vai šai ziedā, proti, komitejā, neatrodas kāds tārps, kurš varētu šo ziedu maitāt, jeb, ar prozaīgu vārdu sakot, vai nav komitejā kāds loceklis, kura sirds ir priekš gaidāmās godības vēl auksta un nav no viņas rīta stariem sasildīta, jeb, ja grib sacīt vēl sausāk, vai nav arī šē kāds, kurš, ja arī negribētu strādāt šiem daiļiem centieniem taisni pretī, bet būtu vismazāk vienaldzīgs, — ja atrastos kāds no tādiem nožēlojamiem garīgiem miroņiem, tad tādām es uzsaucu ar Šillera vārdiem: lai viņš šķiras raudādams no mūsu biedrības.”“

Bazūne

**VA «Latvijas
Neredzīgo bibliotēka»
bezmaksas avīze**

Izdota Braila raksta nodaļā. Iznāk reizi mēnesī.

Redaktore Gunta Bite.

E-pasts: gunta.bite@neredzigobiblioteka.lv

Mājaslapa: www.neredzigobiblioteka.lv sadaļā Pakalpojumi

Tālr. 67522131, 29137112